

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

11. Quota diei hora ieiuniorum temporibus edendum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

contra ieiunium non item, Ceterum ex Sanctis Patribus quis forsitan obijciat, frequenter asserentibus, in diebus ieiuniorum esse abstinentium a vino, & carnibus. Nam Clemens Romanus libro quinto Constitutionum Apostolicarum, capite decimo septimo, *A vino, inquit, & carnibus abstinete vos his diebus.* Loquitur autem de diebus Quinquagesimae ieiunij. Et Cyrillus Hierosolymitanus. Catechesi 4. *Ieiunamus a vino, & carnibus abstinentes.* Theod. in epistol. diuin. Decret. *abstinemus a vino, & a carnibus, & ab alijs huiusmodi abstinentiam amplectuntur Ecclesia,* Theophilus Alexandrinus sermone quinto de Paschate, *Nequaquam diebus quinquagesimae vini potulum sustinemus.* Daniel, & tres illi pueri docent, ieiuniorum tempore a vino, & carnibus abstinentium, sumere de terra semina, & potandum aquam, quibus comitibus nititur pudicitia. Origenes libro tertio in Iob. *Quando ieiunamus, nec gustamus carnem, nec vinum.* Basilus homilia prima de ieiunio tractans: *Carnes, inquit, non edis, a vino abstinentes, sed ab iniurijs tibi non temperas.* Augustinus serm. 64. de tempor. *Qui abstinent a carnibus, quibus alijs diebus vii licet, & qui abstinent a vino, quo moderatè vi licet. Quis ergo ista vitamus, que aliquando licent? Tu prima peccata fugiamus que omnino nunquam licent, Athanasius quoque in vita sancti Antonij, hæc de illo refert: *Sanctus panem, & sal, potumque aquam: de carnibus vero a vino melius tacere puto, quam quicquam loqui: quoniam nec apud plurimos quidem Monachos istiusmodi esse in vniuersis habentur.* Immo Philo Iudæus lib. de vita cõtemplatiua, vt refert Euseb. lib. 2. *Eccles. hist. cap. 36.* describens Alecticorum Alexandrinorum vitam, qui Marti Euangelistæ ætate in vrbe Alexandria vivebant, non solum a carne, & ceteris que a carne originem trahunt, sese illos continuisse testatur, sed etiam a vino: *Potum, inquit, erat illis sola aqua, abstinent autem panis cum sale, & hyssopo.* Iosephus autem lib. 2. de bello Iudæico, cap. 7. tria describit dogmata Iudæorum, quorum alij Pharisei, alij Sadducæi, alij Essæi, siue Esseni dicebantur, & hos postremos (similiter vt Philo ille) mirificè commendat, quod & vxoribus, & vino, & carnibus semper abstinereat, & quotidianum ieiunium in naturam conuerterent. Hieronymus lib. 2. contra Iovinian. antiquorum Aegypti Sacerdotum scribit fuisse ieiunia, in quibus a carnibus, & vino sese continebant. Clem. Rom. lib. 5. *Constit. Apostolic. c. 19.* diebus ieiuniorum solum panem, sale, & oleibus vii concedit, & cap. 21. scripturæ testimonij probat abstinentium esse a carnibus, & vino.*

Certe negari non potest consueta veterum Christianorum ieiunia carniū vlu, & vini potu caruisse: & hoc est quod Patrē, quæ attulimus testimonia docent. Quare non miror, quod Alexander docuerit p. 4. m. 8. art. 1. §. 3. vini potionem præsertim ante prandium, ieiunium soluere. Et Richard. in 4. dist. 15. a. 3. q. 7. Antonin. 2. part. in 6. c. 2. §. 9. & Roell. ieiunium nu. 5. dixerint, vinum, si ad nutriendum, & præsertim mane ad famem extinguendam sumatur, in fraudem ieiunij esse. At vero in more positum est, vt in diebus ieiuniorum, piscibus, herbis, leguminibus, & fructibus & vino similiter vitantur: & omnes communi consensu testantur, id quod solum in potum, non in cibum sumitur, cuiusmodi vinum etiam est, ieiunium minime relaxare. Quæres, an sine peccato inter-

ditu ante potum, qui necessitate ad extinguendam, sed ad animè scim adhibeatur, parum cibi sumatur, ne stomacho solus potus noceat? Syluester id concedit, dummodo tamen cibus non sit panis, herba, arboris fructus, sed exigua medicamenti portio, siue fructum.

Sciendum quoque est, potum, qui in cibum pariter sumitur, esse in die ieiunij prohibitum, qualia sunt quædam pocula, quibus est cibus admixtus, & quæ potissimum nutriunt. Palud. in 4. distinction. 15. question. 4. articulo. 4. conclus. 3. *Rosell. in verb. ieiunium. nu. 3.* & Tabiena, eodem verbo, numero vigesimo quarto. At vinum, inquit, etiam ipsum nutrit. Verum est, nutrire quidem aliquantulum: sed non sumitur præcipue ad nutriendum, sed ad sitim leuandam, & ideo non in cibum, sed in potum adhibetur.

Octauò quæritur, An illis diebus, quibus licet comedere oua, & caseum, liceat etiam vesci sagimine siue lardo vt vocant. *Glof. in ca. Presbyter, dist. 82. in verbo, sagimine,* affirmat, immò addit etiam Hostiens. in sum. de obseru. ieiuniorum. Cui conceditur vsus ouorum, & casei, intelligitur cõcessum vt possit vti sagimine, & sic, inquit, vtuntur Cluniacenses Monachi, sed Cistercienses, & quidam alij religiosi contrarium seruant. Sic ille, ita etiam Abbas in ca. consulti. de iud. & Syluest. ieiunium. quest. 5. num. 6.

Caput XI.

Quot a diei hora in ieiuniorum temporibus edendum sit.

PRIMO quæritur, An ieiunium Ecclesiasticum, ac prænitam horâ deponat, in qua iure ipso comedere potissimum respondet, deponere, & a certa huiusmodi hora ieiunium appellatiuem habere. Nam dicimus vsq; ad sextâ, vel nonam horam, vel vesperam, vel vsq; ad nocte ieiunium seruare, quasi tota, vel præcipua ieiunij vis in prorogatione inedia vsque ad tardioram horam sit posita: & cõmuni priorum hominum sententia eò rectius, ac religiosius, si cetera sint paria, quis ieiunus est, quò tardius prandet: contra, eò minus rectè, minusque religiosè, quo citius ieiunium laxat, ac soluit. Hebræi ad initium noctis, siue post solis recessum & obitum, plerumque ieiunia producebant. Vnde Iudic. 20. dicitur: *Omnes filij Israel venerunt in domum Dei, & sedentes sibeant coram Domino, ieiunauerunt que die illo vsque ad vesperam, & obtulerunt holocausta, & pacificas victimas.* Et 2. Reg. 1. *Apprehendens autem Dauid vestimenta suas scidit, omnesque viri qui erant cum eo, & planxerunt, & ieiunauerunt vsque ad vesperam.* Et capit. 3. eiusdem libri: *Cum venisset, inquit, vniuersa multitudo cibum capere cum Dauid, claro adhuc die iurauit Dauid dicens: Hæc facias mihi Dominus, & hæc addat, si ante solis occasum gustauero panem, vel aliud quippiam.* Vnde præci illi Christiani eundem etiam morem seruare consueverunt. Athanasius enim in vita Sancti Antonij: *Pernoctabis, inquit, in oratione iapsissime: edebat semel in die post solis occasum.* Hieronymus in vita Hilarionis: *Inter mare & paludem, vastâ solitudine fruebatur, quindecim tantum caricas, post solis occasum comedens.* Sic ille. Deinde tepescente sensim vetere illo seruire,

coepit

ceptum est solui ieiunium primò quidem antequam sol occideret, deinde verò etiã paucis horis ante solis abscissum. nam cœna sumi cœpit ad horam nonam, hoc est, tribus horis post meridiem exactis, & totidem ante solem occidentem. Dies enim in duodecim horas diuidebantur, & in hora sexta erat meridies: quamvis Quadragenarij ieiunij, quod proximè ante Pascha suscipitur, diu retenta est lex & consuetudo capiendi cibum ad vesperam, perfectò nimirum ad horam nonam Missæ sacrificio, & vespertinis precibus decantatis, vt inferius ostendat. Vnde Conciliũ Cabilonense relatum in cap. solent, de consecr. distinct. 1. *Solent plures, inquit, qui se ieiunare putant, in Quadragesima, mox, vt signum audierint, ad horam nonam manducare. Qui nullatenus ieiunare credendi sunt, si ante manducaverint quam vespertinum celebretur officium. Conueniendum enim est ad Missas: quibus auditis, & vespertinis officijs, et largitis elemosinis ad cibum accedendum est. Si quis verò necessitate constrictus fuerit, vt ad Missam venire non valeat expectata vespertina hora, completa oratione sua ieiunium soluat.* Epiphanius hæresi. 80. & hæresi. 75. *Quarta, inquit, & profabbato statutum est ieiunium vsque ad horam nonam.* Basiliius item hom. 1. de ieiunio: *A vino abstinentes, sed ab iniurijs tibi non obtemperas, expectas vesperam, vt cibum capias, sed diem totum absumis ad tribunalia.* Hieronymus ieiunia significans in epist. ad Paulinum. *Su vilis, inquit, & vespertinus cibus.* Tertull. aduersus Psychicos capit. 14. *Quasi respiciamus nonam, cui & quarta Sabbati, & sexta plurimum iungimus.*

Porro quantum temporis hæc consuetudo summedi cibum ad horam nonam in diebus ieiuniorum in Ecclesia durauerit, certò nõ constat. Sunt qui putent, eam vsque ad Alexandri Alenfis, & S. Thomæ Aquinatis tempora qui trecentos, & aliquot annos memoriam nostram antecessit, sese porrexisse: quoniam de hora, quo ieiunium ab Ecclesia indictum soluere licet disputans, in 2. 2. quæst. 147. art. 7. inter cœtera scribit hæc: *Est autem debita, & communis consuetudo comedendi hominibus circa horam sextam; & ideo vt ieiunias abstinentiam aliquam sentiat pro culpa satisfactione, conueniens comedendi hora ieiunantibus laxatur circa Nonam. Et conuenit etiam ista hora mysterio passionis Christi, quæ completa fuit hora, quando inclinato capite tradidit spiritum. Ieiunantes enim dum suam carnem assequant, passioni Christi conformantur secundum illud Apostoli ad Galatas: Qui autem Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitijs, & concupiscentijs.* Hæc sanct. Thomas. Dubitant quidam, vt refert Tabiena, ieiunium quæst. 5. an de horæ nonæ fine an potius de eius initio loquatur S. Doctor. Crediderim ego sanè, eũ loqui de horæ nonæ fine & exitu: Richardi tempore, qui paucis annis post S. Thomam vixit, videtur consuetudo, quæ nunc est, alicubi cœpisse: quoniam ille sic ait, 4. distinct. 15. art. 3. quæst. 8. horam esse vel sextam, vel statim post sextam, vt nunc est in more positum: ergo S. Thomas loquitur de iure, non de consuetudine. Consuetudine postea est introducendum, vt ieiunium soluatur ad horam sextam, vel paulò ante illam, hoc est ad meridiem, vel sub meridiem, qui mos nunc in Ecclesia seruatur, præsertim apud Monachos, ac cæteros Religiosorum ordines. Sæculares enim ieiunium laxant, ac soluunt, veyem quidem, vna ante meridiem hora; ætate verò, duabus ferè horis

ante meridiem; Monachi verò, & ceteri Religiosi hyeme, aut semi hora ante meridiem, aut in meridie, aut etiam hora ante meridiem: ætate verò vna hora integra, aut etiam vna, & semi hora ante meridiem. Richar. in 4. dist. 15. artic. 7. q. 5. Duran. ibidem q. 9. Sylu. verb. Ieiunium q. 4. non. 1. Angel. eod. verb. nu. 1. Rosel. nu. 10. Tabien. nu. 5. Caiet. 22. q. 147. art. 7. Conuenit inter omnes, horam meridianam computandam esse nõ secundum rigidum Astronomorum calculum, sed secundum horologia vsitata inter homines, & rudi quadam Minerua. Sylu. ieiunium. q. 4. nu. 12.

Secundò quæritur, An sit iuris Canonici, vt ad vesperam in diebus Quadragenarij ieiunij comedatur? Negant quidam, quia in ca. Solent de Consecrat. dist. 1. simpliciter & absolute non dicitur, vt ad vesperam ieiunium soluatur: sed solum reprehenduntur, qui in Quadragesima putant se ieiunium seruare, & solent mox vt signum audierint, hora nona comedere. Qui nullatenus ieiunare credendi sunt, si ante manducaverint, quam vespertinum celebretur officium. Hæc tibi, ergo iure tantum cauetur, ne ante vespertinum officium factum edamus. Aliorum est sententia, esse quidem iuris Canonici, ne ante horam nonam: ieiunium relaxetur: sed horam nonam volumus tres illas horas completi, quæ proximè meridiem consequuntur. Dies, inquit, in duodecim horas diuiditur iuxta secularium hominum computationem, & in totidem nox: at verò Ecclesiæ more Diuinum officium, quod ad Clericos pertinet, diuiditur in quatuor partes, Tertiam, Sextam, Nonam & Vesperam, & qualibet pars tres horas complectitur seculares, ita vt quælibet appellationem habeat à principio vsque ad finem trium horarum. Tertia secularium continet totum tempus ab ortu solis vsque ad tertiam horam secularem post ortum solis. Sexta continet tres horas seculares, vsque ad sextam secularem quæ in meridiem incidit. Nona totum tempus à sexta hora seculari vsque ad nonam. vespera tres vltimas diei horas habet vsque ad occasum solis. Et cum ius Canonicum statuit, vt ad horam Nonam ieiunium soluatur, illud interpretatur nõ quidem de horæ nonæ fine, sed de toto tempore, quod est à fine sextæ horæ vsque ad finem nonæ, quod tempus tribus horis concluditur, quæ meridiem proximè subsequuntur; ac propterea colligunt, consuetudinem, quæ nunc in Ecclesia seruatur, quaque ieiunium ad meridiem, vel sub meridiem laxatur, nequaquam esse canonico iuri contrariam, eo quod cum in meridio ieiunium laxemus, dicimur hora nona ieiunium soluere, quoniam statim post sextam, & post meridiem, incipit iuxta Ecclesiæ comparationem hora nona.

Mihi verò hæc minime probantur: Tum quia Ecclesiastica computatio, qua horæ diuiduntur in Tertiam, Sextam, Nonam, ac Vesperam, ad officium Clericorum diuinum spectat: Ieiunium autem non solum est Clericorum, sed etiam Laicorum: & Ecclesia iudem inter horas diurnas, quibus Diuini officij preces Clerici recitare debent, etiam primam enumerat: ergo non tantum in quatuor horas, & partes diem Ecclesia distribuit. Tum etiam quia, cap. Solent, de Consecr. distinct. 1.

aperte

Ioan. 19.

Galat. 5.

apertè decernitur ne ieiunium soluatur ante vespertinum officium, quod ad horam nona fiebat, hoc est, post tres horas à meridie. Et deinde subiicitur: Si aliquis vespertina hora, & còpleta oratione sua ieiunium soluat: Vespertina autem hora non dicebatur Nona, ac multo minus quæ meridiem proximè sequitur, sed quæ inclinante ià die, & appetente solis abscessu vergit ad noctem, nimirum totum tempus inter initium duodecimæ horæ & noctè, interiectum. Quo fit, vt iuxta veram aliorum sententiam, iure Canonico cautum sit, ne in diebus Quadragesimæ ieiunij ad vespem comedamus. Et hoc est quod Synodus Cabilonensis in c. *Solem, de consec. dist. 1. & in Regula S. Benedicti cap. 41.* statuitur, vt ab initio Quadragesimæ vsque ad Pascha Monachi ad vespem reficiantur, & ipsa vespere sic agatur, vt lumine lucernæ non indigeant reficientes, sed luce diei adhuc perduræ omnia consummètur. Et Auctor Micrologi, ait cap. 49. *de Eccl. obseruat.* Quadragesimale ieiunium post vespem tandè soluitur, sicut in Canonibus præcipitur. Sic ille. Ac proinde si nunc hora sexta, id est, in meridie, vel sub meridiem ieiunium laxamus, consuetudinem vim legis habentem, non ius commune antiquum seruamus.

Tertio quæritur, An in cæteris omnibus ieiuniorum diebus hora soluendi ieiunium sit Nona? Respondeo, solum esse Canonico iure cautum, ne in diebus Quadragesimæ ieiunij ante vespem edamus. De hora verò comedendi in cæteris ieiuniorum diebus, nihil est iure communi sancitum. Constat verò olim fuisse in more positum vt illis diebus edatur ad horam nonam. Consuetudine verò est postea introductum, vt quodlibet ieiunium ad meridiem, aut sub meridiem soluitur. Auctor Micrologi ait cap. 49. *In alio ieiuniorum tempore, præter quàm Quadragesimale, statim post Nonam ieiunium soluitur, cū Missa ad sextam celebratur. In hoc enim Quadragesimale ieiunium differt à reliquis, quod in alio post Nonam, in hoc post vespem reficere corpus debemus, cū Missa ad Nonam peragatur. Est enim Ecclesiastica consuetudo vt ad Nonam reficiantur, cum ad sextam Missam celebrant, ad vespem autem, cum ad Nonam sacrificamus. Sic ille. Et Regula V. B. Benedicti, præscribit, vt ab initio Quadragesimæ vsque ad Pascha Monachi ad vespem reficiantur; in alijs verò diebus ieiuniorum, ad Nonam.*

Quarto quæritur, An qui longè ante meridiem absque iusta & legitima causa prandet, ieiunium soluat, & se lethali peccato contaminet. Dux sunt opinionēs: Prima docet, horam ieiunij consuetam ac debitam anteuertere, non esse peccatum, si eius rei iusta causa subit: si verò nulla, citra contemptum tamen, esse veniale, non lethale peccatum. Si autè per contemptum horam quis anteuertat, admittit peccatum lethale. Sic Innocentius. Io. Andreas, Petrus Anchara. cap. 1. *de Obseruat. ieiunio.* Cardinalis in c. ex parte *de obseruat. ieiunio. §. Item, nu. 2.* Angelus ieiunium q. 2. Gabriel in 4. *dist. 16. q. 3. art. 3. dub. 1. §.* Quando de hora, Archidia. Alexandrin. c. *Vnum orarium §. Alias ea demum, dist. 25.* Alter opinio tradit lethaler peccare eum, qui sine causa legitima horam ieiunij debitam præuenit, tametsi absq; contemptu id faciat.

Ita Caieta. 2. 2. q. 147. *art. 7. Silu. Ieiunium q. 4. vers. tertium, Nauar. in Manuali cap. 21. num. 27. Couar. lib. 4. variar. resolut. cap. 20. num. 14. ad finem, Glossa dist. 25. c. vnum orarium. §. Alias ea demum, verb. Ieiunantibus. Palud. in 4. dist. 15. q. 4. art. 4. At vt aiunt Palud. Silu. Nauar. potest quis præferim superioris auctoritate, ante horam consuetam comedere causa legendi ad mensam, docendi, iter faciendi, vel suscipiendi, vel ob aduentum hospitem, vel alia iusta ex causa. Hæc est còmunis sententia, & probabilior ac verior, & videtur colligi ex c. *Solem, de consec. dist. 1.* aut saltem ex consuetudine approbata. Hoc apertè docet S. Thomas in 4. *dist. 15. q. 3. art. 4. ad q. 3.* Idè tradit ibidem Ricar. q. 9. *Que res, quis notabiliter intelligitur anteuertere horam debitam ieiunij; ita vt lethale peccatum admittat. Respondeo, eum qui per vnâ horam integram anteuertit, sed qui præuenit per quadrantem horam, lethaler non peccat, quamuis leuiter delinquat sine iusta causa horam debitam præueniens: Qui anteuertit per semihoram, fortassis etiam leuiter tantum peccat. In his tribus singulis, quæ sequar, Auctores non habeo, quia nihil de his exprimunt Auctores, sed ratione videntur hæc singula confirmari. Nimirum, hora vna integra, pars est temporis notabilis, quadrans non item: Et fortassis etiam semihora, pars notabilis in hac parte minimè cõsetur. Si tu melius iudicaueris, ego tibi assentiar. Ego dixi, quod sentio.**

Quinto quæritur, An prandium in diebus ieiuniorum iure differatur, etiam absque iusta causa vsque ad vespem, vel noctem? Respondeo, non esse dubitandum, quin arbitrato suo quisque possit ieiunium ad vespem vel noctem producere: quo enim tardius prandium prorogatur, eo est inedia productior, & longior corporis afflictio; quod est Legislatoris menti magis consentaneum. Sic Nauar. in *Manua. cap. 20. num. 27. ex Antonino in 2. par. tit. 6. cap. 2. §. 2. Sic etiam Ricar. 4. dist. 15. art. 3. q. 8. Siluester in verb. Ieiunium, q. 4. Caiet. 2. 2. q. 127. art. 7. & in Summa verb. Ieiunium, & alij quoque Auctores communi consensu. Dices; Consuetudine est introductum, vt in meridie, aut sub meridiem edamus, ergo est consuetudini standum, nam cur magis horam præuenire, quàm prorogare inhihemus? Profectò consuetudine cogimur Nonam vel meridianam horam expectare, nec eam anteuertere fas est; non tamen iure vilo & lege compellimur tardius ieiunium protrahere, ne inedia nimium producta noceret. Quo fit, vt verè dixerit Goffredus in *Summa tit. de obseruat. ieiuniorum*, Ieiunium Ecclesiasticum esse, quo prandium subtrahimus atque submouemus: quoniam ieiunium potest ad vespem vel noctem produci, ac propterea ieiunij dies, cœna constat, non prandio. Obijcies fas esse debitori soluere ante tempus constitutum. Respondeo: quando dies siue certum tempus adijcitur, quo soluere debeo, aut hoc fit ob bonum debitoris, & licet soluere ante tempus; aut fit ob bonum creditoris, & non licet præuenire tempus. Sic Glossa in c. *solèr, de consec. dist. 1. & probat ex l. Si ita, ff. de legat. commiff. 2. l. cum qui, §. Pegajus, ff. de Anna, lega.**

Sexto quæritur, An qui Pontificis priuilegio potest horam ieiunij debitam præuenire, eo ipso fit lege ieiunij solutus? Respondeo ex communi

omnium sententia, nequaquam: ratio est in propo-
 ptu, quia qui ex parte, ieiunij lege soluitur, non
 ex toto solutus est, cum ieiunij lex plura conti-
 neat, non secus ac is, qui Principis beneficio ab
 vna lege eximitur, nō cōtinuo eximitur a ceteris.

Septimò quæritur, An qui sine iusta causa ho-
 ram comedendi in die ieiunij anteuertit, ieiuni-
 um obseruare debeat? Quætionem mouet argu-
 mentum quod obijci posset. Nam qui vas integrū
 seruare deberet, & illud frangeret, non amplius
 peccaret illud in plures partes comminuens, cū
 semel fractum, amplius integrū seruare neque-
 ar: ergo pari ratione, qui semel ieiunium fran-
 git, deinceps non peccat, cum amplius integrum
 ieiunium seruare non possit? Respondeo, non ef-
 se idem iuris in eo, qui vas integrū frangit, quod
 in eo qui ieiunium soluit anticipata cibi sum-
 ptione. Nam præcepto de integro vase seruando,
 solum cauetur, ne illud frangamus; ac verò præ-
 ceptum ieiunij seruandi multa complectitur, ni-
 mirum ne cibis vetitis vtamur; deinde ne sapius
 quàm semel edamus, postremò ne horam come-
 dendī anteuertamus. Ac propterea quemadmo-
 dum qui ante horam prænitam comedit, conti-
 nere adhuc se debet à carnibus, sic etiam oportet
 vt non amplius eo die comedat, ne aliud denuo
 peccatum admitat. Sic habet communis opinio,
 quam refert Caietanus 2. 2. q. 147. art. 7.

Caput XII.

Quibus diebus ex iure communi sit Ieiunium seruandum: & primum Ieiunij Quadragenarij institutio quanam sit.

PRIMò quæritur, Quibusnam diebus iure cō-
 muni constitutum sit, vt ieiunium serue-
 mus? Respondeo, ieiuniorum alia esse commu-
 nia, alia verò priuata & propria. Communia vo-
 cantur ieiunia, quæ in tora Ecclesia seruantur, &
 hæc vel iure communi, vel consuetudine totius
 Ecclesie generali sunt constituta. Priuata verò
 ieiunia sunt, quæ vel proprij voti Religione; vel
 Sacerdotis poenitentiam iniungentis præcepto,
 vel peculiari Superioris mandato, vel speciali
 gentis, ciuitatis, aut populi statuto, vel consuetu-
 dine, suscipiuntur. Nobis autem agendum est de
 communibus Ecclesie ieiunijs: Inter quæ primū
 omnium & antiquissimū occurrit ieiunium qua-
 dragenarium, quod proximè quotānis ante Pas-
 cha celebratur & colitur. De quo primum quæri
 solet, An sit iure Diuino, an potius Canonico in-
 stitutum. Quidam iuniores censent esse iure di-
 uino sancitum: & id probant, quia aliqui vete-
 res Ecclesie patres videntur docuisse, illud esse
 iuris diuini, quoniam Christus quadraginta die-
 bus, & quadraginta noctibus ieiunium seruauit.
 Ambrosius *serm. 25. Si ignorans*, inquit, *Ionathas indi-*
ctum à patre ieiunium, quia soluerat, morti addicitur: qui
sciens indictum à Christo Domino ieiunium soluit, quid me-
retur? & Serm. 34. Hanc enim Quadragesimam nobis Do-
minus sua ieiunio consecrauit. Et paulò inferius: Quis-
quis ergo Christianus consecratam ieiunando non impleue-
rit Quadragesimam, præuaricationis & consumaciæ tenebi-

tur, quod legem diuini datum præcedendo rescidit. Et
Serm. 36. Ante diem deuotionem sancte Quadragesimæ
predicantes, sacrarum litterarum exempla protulimus, qui-
bis approbamus hunc quadragenarium numerum non esse
ab hominibus constitutum, sed diuini consecratum, nec
terrena cogitatione inuentum, sed celesti maiestate præca-
pitum. Sermone item 34. Quod abstinentie, inquit, toto
populo, vel soli contra præceptum Domini denotatis. (So-
quitur Ambrosius contra eos, qui Quadrage-
narium ieiunium comedendo soluebant.) Et B. Ma-
ximus in Homilia de Quadragesima: Quadrage-
narium ieiunium, inquit, non tam ab hominibus institutum,
quàm à Deo consecratum, & celesti maiestate præceptum,
Augustinus quoque scribens in Psalmum 100. paulò
post initium, sic ait: Præcipitur nobis quadragenariam,
ieiunium, & ex lege, & ex Prophetis, & ex ipso Euangelio,
quod testimonium habet à lege & Prophetis. Idem etiā
ait Beda in Homilia in Dominica Quadragesimæ, nec nō
& Isidorus lib. 1. de offic. Eccl. cap. de ieiunio. Item Leo
in Serm. 4. de Quadragesima scribit, ieiunium Quadra-
gesimæ esse prouisum magna diuine institutionis
salubritate: & Sermo. 2. de ieiunio Penitentes ait
ieiunia esse diuinitus instituta. Hieronymus in
Esaiæ cap. 29. in Ezech. 41. & in Ionæ, cap. 3. scribens,
ait: Christus ieiunauit quadraginta dies, vt vobis heredi-
tariis totidem solemnes dies relinqueret. Ita Patres.

Ac communis est Theologorum Scholasticorum opinio, Quadragenarium ieiunium, non iure
 diuino, sed Apostolica traditione siue manda-
 to, & iure canonico, & generali Ecclesie consue-
 tudine coli & celebrari. Ita Duaren. in 4. dist. 15. q.
 4. art. 3. concl. 3. Ibidem Maior q. 4. concl. 3. Gabriel in
 4. dist. 16. q. 3. artic. 1. notab. 2. Adria. in 4. de consue-
 q. 1. 4. Alij probant confessionem, versic. Nec videntur terribi-
 Angelus ieiunium nu. 7. Silu. eod. verb. q. 1. versic. Qui-
 bus autem diebus ex Mandato Ecclesie. Nauar.
 in Manuali cap. 21. num. 12. Medina *trall. de ieiunio* q. 1.
 Ledesm. in 4. par. 2. q. 17. art. 1. dub. 1.

Item aliqui patres testantur, hoc ieiunium ef-
 se ab Apostolis institutum. Quod perspicue sci-
 tis Hieronymus in *Epist. ad Marcellam* tradit his ver-
 bis: Non vniam Quadragesimam secundum Apostolorum
 traditionem toto anni tempore nobis congruo ieiunamus.
 Leo duobus in locis, videlicet *Serm. 6. & 9. die Quadra-*
gesimæ, idem tradit, Quadragesimam nempe esse
ab Apostolis institutam. Cassianus Collat. 21. cap. 30.
scribit eandem esse à Sacerdotibus fixa lege sanc-
citam. Rabanus quoque libro 2. cap. 28. de Institu-
clericorum, ait: statio est statutorum dierum, vel tem-
porum: Dierum, vt quarta, aut sexta feria ieiunemus;
Temporum, vt obseruatio Quadragesimæ, quæ in vniuerso
orbe Christianorum, institutione Apostolica seruatur cir-
ca confinia Dominicæ passionis. Extat Canon Apo-
stolorum, numero sexagesimus octauus, vbi Qua-
dragenarium ieiunium ante Pascha sancitur. Au-
gustinus Epist. 86. ego, inquit, Euangelicus & Apostoli-
cis litteris, totoque Instrumeto, quod appellatur Testame-
ntum Nouum, animo id revoluens, video præceptum esse iei-
unium: quibus autem diebus non oporteat ieiunare, & qui-
bis oporteat, præcepto Domini, vel Apostolorum non in-
uenio definitum. Theophilus item, vt citat Medina
loco citato dicit: Habemus Quadragesimam ab Aposto-
lis institutam.

Ij verò patres, qui (vt superius indicau) infi-
 nuare videntur, Quadragenarium ieiunium iuris
 esse diuini, illud mea sententia tantummodo si-

gnificare

Matth. 3.

2. Reg. 14.